

Ohje opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Hyväksytty 10.11.2025 (rehtorin päätös § 18/2025)

SISÄLLYS

1	TAUSTAA	3
2	OPISKELIJAKSI OTTAMISEN EDELLYTYKSET	4
	2.1 Opiskelijavalinnan terveydentilavaatimukset	4
	2.2 Opiskelijavalintaan liittyvä tiedonsaanti	4
3	OPISKELUOIKEUDEN PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN ...	7
	3.1 Opiskeluoikeuden peruuttaminen	7
	3.1.1 Opiskeluoikeuden peruuttaminen soveltumattomuuden perusteella	7
	3.1.2 Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella...	8
	3.1.3 Opiskeluoikeuden peruuttaminen aiemman peruuttamispäätöksen johdosta	9
	3.1.4 Opiskeluoikeuden peruuttaminen rikosrekisterin rikostaustatöteen perusteella ..	9
	3.2 Opiskeluoikeuden peruuttamisprosessi	10
	3.2.1 Vireillepano	10
	3.2.2 Päätös ja muutoksenhaku	11
	3.3 Opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti	12
	3.4 Opiskeluoikeuden palauttaminen	12
4	VALTAKUNNALLINEN OPISKELIJOIDEN OIKEUSTURVALAUTAKUNTA	13
5	ARKALUONTEISTEN TIETOJEN KÄSITTELY	14
6	TIETOJENSAANTIOIKEUS	15
	LÄHTEET	16

1 TAUSTAA

SORA-säännökset ja -määräykset käsittelevät opiskeluun soveltumattomuuteen liittyviä toimia ja ratkaisuja (soveltumattomuuteen ratkaisuja SORA). Yleisesti SORA-säännöksistä ja -määräyksistä käytetään termiä SORA-lainsäädäntö.

SORA-säännökset ovat lainsäädäntökokonaisuus, johon kuuluvat seuraavat lait: laki ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998), laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/1998), ammattikorkeakoululaki (932/2014) ja yliopistolaki (558/2009). SORA-lainsäädäntö ei koske lukiokoulutusta.

SORA-lainsäädännön keskeisenä tavoitteena on parantaa koulutuksen ja sen jälkeisen työelämän turvallisuutta sekä lisätä koulutuksen, tutkinnon järjestäjien ja korkeakoulujen mahdollisuuksia puuttua opiskelijan alalle soveltumattomuuteen. Tavoitteena on myös varmistaa opiskelijoiden oikeusturva opiskeluun liittyvissä ongelmatilanteissa ja selkeyttää sääntelyä siten, että menettelyt perustuvat lainsäädäntöön ja sen nojalla annettuihin määräyksiin.

Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) hallitus hyväksyi tämän ohjeen ensimmäisen kerran 22.2.2012. Ohje tarkistetaan tarpeen mukaan. Ohjeen tarkistaa Humakin opiskelijajyhvointiryhmä ja sen hyväksyy Humakin rehtori.

Humakissa SORA-lainsäädäntöä opiskeluoikeuden peruuttamis- ja palauttamisasiossa sovelletaan opiskelijoihin seuraavissa koulutuksissa:

- Yhteisöpedagogi AMK
- Tulkki AMK

Huumausainetestauksen osalta lainsäädäntöä sovelletaan kaikkiin Humakin opiskelijoihin voimassa olevan varhaisen välittämisen mallin mukaan.

Humakissa opiskeluympäristön yhdenvertaisuutta ja turvallisuutta, toiminnan eettisyyttä ja opiskelijoiden oikeusturvaa, viihtyvyyttä ja opiskelun saavutettavuutta ohjaavat dokumentit koskevat kaikkia Humakin opiskelijoita.

2 OPISKELIJAKSI OTTAMISEN EDELLYTYKSET

2.1 Opiskelijavalinnan terveydentilavaatimukset

Humakissa humanistiselle ja kasvatusalalle hakeville voidaan asettaa terveydentilavaatimuksia. Terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei kuitenkaan voi olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Opiskelijavalinnoissa hakijoihin sovelletaan yhdenvertaisuusperiaatetta, mikä tarkoittaa, että ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014). Yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää esteettömyyttä opiskelijavalinnoissa.

Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sellaista henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun. Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta koskevia vaatimuksia, Humak edellyttää hakijalta terveydelle ja toimintakyvylle asetettujen vaatimusten mukaisia lisäselvityksiä.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla myös aiempi opiskeluoikeuden peruuttamispäätös, jos toisen henkilön terveyden ja turvallisuuden suojelemiseen liittyvät seikat sitä edellyttävät. Aiempi opiskeluoikeuden peruuttamispäätös ei automaattisesti tarkoita estettä hakeutumiselle ko. alojen koulutukseen, vaan tilanne harkitaan aina tapauskohtaisesti.

2.2 Opiskelijavalintaan liittyvä tiedonsaanti

Humak antaa opiskelijaksi pyrkiville tiedon siitä, minkälaisia terveydentilaa koskevia vaatimuksia ja muita edellytyksiä opintoihin liittyy (esimerkiksi tieto siitä, että aiemmin tehty opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös voi olla opiskelijaksi ottamisen esteenä). Alakohdittaiset terveydelle ja toimintakyvylle asetetut vaatimukset on kuvattu ammattikorkeakouluun.fi -sivustolla (Koulutukseen vaadittava terveys ja toimintakyky). Hakijan tulee antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot.

Hakijalta kysytään Opintopolku -palvelussa hakulomakkeella seuraavia asioita:

- Onko opiskeluoikeutesi aiemmin peruutettu terveydentilan tai muiden henkilöiden terveyden tai turvallisuuden vaarantamisen vuoksi?
- Onko terveydentilassasi tai toimintakyvyssäsi sellaisia tekijöitä, jotka saattavat olla esteenä opinnoille hakukohteeksi / hakukohteiksi ilmoittamillasi alalla?

Mikäli hakija vastaa hakulomakkeella ”kyllä” molempiin tai toiseen kysymykseen ja tulee hyväksytyksi koulutukseen, on opiskelupaikka ehdollinen. Humak käsittelee ja arvioi opiskelijaksi pyrkivän opiskelijaksi ottamisen edellyttämät terveydentilaa ja toimintakykyä koskevat tiedot. Hakija voidaan hyväksyä koulutukseen, mikäli terveydellinen este voidaan kohtuullisin toimin poistaa.

Hakija saa sähköpostiviestin, jossa häntä pyydetään toimittamaan terveydentilaselvityslomake ja terveydenhuollon ammattihenkilön lausunto sekä tarvittaessa selvitys peruuntuneesta opiskeluoikeudesta.

Hakijan tulee toimittaa pyydetty dokumentit liitteineen annettuun määräaikaan mennessä. Hakijapalveluiden suunnittelija ja koulutusjohtaja käsittelevät hakijan toimittamat dokumentit. Mikäli hakijan toimittama selvitys ei ole riittävä, voidaan hakijalta pyytää lisäselvitystä. Asiakirjat ovat salassa pidettäviä. Koulutusjohtaja tekee ratkaisun terveydentilaan ja toimintakykyyn liittyen. Opiskelupaikka on ehdollinen siihen saakka, kunnes Humak on käsitellyt ja arvioinut opiskelijaksi pyrkivän opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaa ja toimintakykyä koskevat tiedot.

Humak voi perua hakijan opiskelupaikan,

- jos todistuksia ei toimiteta Humakin ilmoittamassa määräajassa
- jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja
- on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014)
- jos opiskelija on salannut aiemman opiskeluoikeuden peruuttamisen (Ammattikorkeakoululaki 932/2014).

Hakijan tulee Humakin pyynnöstä antaa myös opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät tiedot aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä. Humakilla on oikeus saada toiselta oppilaitokselta opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista. Opiskelijavalinta on ehdollinen, kunnes Humak on tarkistanut hakijalta vaaditut asiakirjat. Humak voi purkaa valinnan, mikäli vaadittuja asiakirjoja ei toimiteta Humakin ilmoittamassa määräajassa tai hakija on antanut itsestään hakuvaiheessa virheellisiä tietoja.

3 OPISKELUOIKEUDEN PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN

3.1 Opiskelu-oikeuden peruuttaminen

Ammattikorkeakoululain (932/2014, 33 §) mukaan opiskelijalta voidaan viimesijaisena keinona peruuttaa opiskelu-oikeus humanistisen ja kasvatusalan amk-tutkinnoissa. Opiskelu-oikeuden peruuttaminen on mahdollista, jos opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- ja asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia ja jos

- 1) opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa;
- 2) on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä ammattikorkeakoululain 26 §:n 1 momentin mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai
- 3) opiskelija on hakuvaiheessa salannut sellaisen ammattikorkeakoululain 26 §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi.

Kun opinnot tai niihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten kanssa työskentelyä, Humak voi peruuttaa opiskelu-oikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta teosta, seksuaalirikoksesta, törkeästä henkeen tai terveyteen kohdistuneesta rikoksesta taikka vähäistä vammasta huumausainerikoksesta.

3.1.1 Opiskelu-oikeuden peruuttaminen soveltumattomuuden perusteella

Opiskelu-oikeuden peruuttaminen soveltumattomuuden perusteella edellyttää, että opiskelija on toiminnallaan tai laiminlyönnillään toistuvasti tai vakavasti vaarantanut toisen henkilön terveyttä tai turvallisuutta. Toistuva vaarantaminen voi johtua esimerkiksi puutteellisista tai virheellisestä menettelystä tai piittaamattomasta suhtautumisesta, joka jatkuu huomautuksista huolimatta. Vakavaa vaaraa voi aiheutua esimerkiksi silloin, kun opiskelija olennaisesti laiminlyö harjoittelupaikan turvallisuusmääräyksiä.

Yksittäinen huolimattomuudesta aiheutunut vahinko ei täytä opiskeluoikeuden peruuttamisen edellytyksiä, jos teko tai laiminlyönti ei osoita ilmeistä soveltumattomuutta toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa.

3.1.2 Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella

Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan tai toimintakyvyn perusteella on mahdollista vain poikkeuksellisesti ja vain silloin, kun opiskelijavalinnassa on edellytetty tiettyä terveydentilaa (ks. edellä 3.1). Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella ei kuitenkaan edellytä sitä, että toisen henkilön turvallisuus on jo käytännössä ollut uhatuna.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella saattaa tulla kysymykseen tilanteissa, joissa opiskelija ei opiskelijaksi ottamisen esteitä koskevan säännöksen perusteella olisi voinut alun perinkään tulla valituksi koulutukseen, jos ko. terveydentilaa koskeva seikka olisi ollut tiedossa jo hakuvaiheessa. Peruuttamisperusteena voivat olla myös sellaiset vakavat fyysiseen tai psyykkiseen toimintakykyyn vaikuttavat tekijät, jotka estävät käytännön tehtävistä tai harjoittelusta suoriutumiseen.

Vakavilla häiriöillä ei tarkoiteta sellaisia mielenterveysongelmia, jotka hoidettuna eivät muodosta estettä koulutukseen ottamiselle ja osallistumiselle. Vakavaksi häiriöksi voidaan katsoa akuutti päihdeongelma tai vakava opiskeluturvallisuuden vaarantaminen päihteiden käytöstä johtuen. Opiskeluoikeuden peruuttamiselle ei ole perustetta, jos este voidaan kohtuullisin toimin poistaa (ks. kohta 2).

Jos opiskelijalla epäillään olevan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä este, joka voisi olla opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteena, hänet voidaan määrätä terveydenhuollon ammattihenkilöstön suorittamiin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Tällöin Humak vastaa määräämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista.

Humak voi harkintansa mukaan pyytää opiskelijaa toimittamaan lääkärinlausunnon, josta ilmenee tarkastuksen tai tutkimuksen perusteella laadittu arvio opiskelijan toimintakyvystä. Jos opiskelija kieltäytyy lääkärintarkastuksesta, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän suostuu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin viimeistään 1 kuukauden kuluessa. Jos opiskelija ei 1 kk:n kuluessa suostu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, käynnistetään opiskeluoikeuden peruuttamisprosessi.

3.1.3 Opiskelu oikeuden peruuttaminen aiemman peruuttamispäätöksen johdosta

Opiskelu oikeuden peruuttaminen on mahdollista, mikäli opiskelija on hakuvaiheessa salannut tiedon opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi. Opiskelu oikeuden peruuttaminen aikaisemman opiskelu oikeuden peruuttamispäätöksen salaamisen perusteella edellyttää, että Humak on hakuvaiheessa pyytänyt tietoa opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä.

Humakilla on oikeus saada opiskelu oikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelu oikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta oppilaitokselta (esimerkiksi, onko opiskelu oikeuden peruutus tehty soveltumattomuuden vai terveyteen ja toimintakykyyn liittyvän esteen vuoksi). Humakilla on myös oikeus antaa vastaavia tietoja toiselle oppilaitokselle. Tietojen antamisesta ja pyytämisestä vastaa Humakissa hallintopäällikkö.

3.1.4 Opiskelu oikeuden peruuttaminen rikosrekisterin rikostaustaotteen perusteella

Opiskelu oikeuden peruuttaminen rikosrekisterin rikostaustaotteen perusteella liittyy alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden suojelutarpeeseen. Ammattikorkeakoululla on oikeus pyytää opiskelijaa toimittamaan rikostaustaote silloin, kun opintoihin kuuluu tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti nuorten ja lasten kanssa työskentelyä (Rikosrekisterilaki 770/1993, 6 §:n 3 momentti). Opiskelijoille tiedotetaan rikostaustaotteen esittämisvelvollisuudesta heti opintojen alussa ja heidän tulee itse huolehtia otteen esittämisestä annetussa määräajassa.

Ennen opiskeluihin kuuluvaan ohjattuun harjoitteluun siirtymistä opiskelijalta voidaan pyytää rikostaustaotteen esittämistä, jos harjoitteluun kuuluu olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Tarve rikostaustaotteen esittämiseen arvioidaan suhteessa kulloiseenkin harjoittelupaikkaan ja työtehtäviin.

Opiskelija tilaa rikostaustaotteen Oikeusrekisterikeskuksesta ja esittää sen ryhmästä vastaavalle valmentajalle tai harjoittelusta vastaavalle lehtorille ennen harjoittelusopimuksen laatimista. Ryhmästä vastaava valmentaja tai harjoittelusta vastaava lehtori merkitsee Peppiin rikosrekisteriotteen myöntöpäivämäärän. Opiskelija ei voi aloittaa harjoittelujaksoaan ennen kuin hän on esittänyt voimassa olevan rikostaustaotteen. Opiskelijalta voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän toimittaa rikostaustaotteen nähtäväksi.

Rikostaustaote on voimassa kuusi kuukautta kerrallaan, joten opiskelijan on huolehdittava, että hänellä on voimassa oleva rikostaustaote. Tämä voi edellyttää rikostaustaotteen tilaamista ja näyttämistä jokaisen harjoittelun yhteydessä. Jos harjoittelu tehdään esimerkiksi pienemmissä jaksoissa läpi lukuvuoden (tai pidempään) tulee rikostaustaote esittää kuuden kuukauden välein.

Tarkasteltavat rikosnimikkeet ovat samat kuin lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetussa laissa. Mikäli rikostaustaotteessa on merkintä rikostuomiosta, opiskelijan tulee tuoda asia välittömästi esiin harjoittelun vastuulehtorille ja tarvittaessa keskustella suoraan koulutusjohtajan kanssa. Merkintä rikostuomiosta rikostaustaotteessa ei automaattisesti tarkoita opiskeluoikeuden peruuttamista, vaan asia harkitaan aina tapauskohtaisesti. Harkintaan voivat vaikuttaa esimerkiksi koulutusala, tehty rikos, tekoajankohta ja tuomion pituus.

3.2 Opiskeluoikeuden peruuttamisprosessi

Opiskeluoikeuden peruuttaminen ei ole rankaisutoimenpide, vaan opiskelijavalinnan oikaisu ja sillä pyritään parantamaan opiskelu- ja työskentely-ympäristön turvallisuutta. Ennen peruuttamistoimenpiteisiin ryhtymistä yhdessä opiskelijan kanssa kartoitetaan keinot, joilla opiskelijaa voidaan auttaa. Opiskelijoille turvataan mahdollisuus riittävään opinto-ohjaukseen sekä opiskeluhuollon palveluihin ja muihin ennaltaehkäiseviin tukitoimiin.

3.2.1 Vireillepano

Opiskeluoikeuden peruuttamisprosessi alkaa siitä, että henkilökunnan edustaja tai harjoittelun ohjaaja tekee havainnon opiskelijan toimintakyvyn häiriöstä. Havainnon tekijä ottaa yhteyttä valmentajaan. Harjoittelupaikasta ensisijainen yhteydenotto tulee harjoittelusopimuksen allekirjoittaneeseen lehtoriin, joka vie asian valmentajalle.

Humakissa opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin käynnistämisestä päättää koulutusjohtaja valmentajaa sekä opiskelijaa kuultuaan. Ennen asian ratkaisemista on kuultava opiskelijaa ja hänelle on varattava tilaisuus tutustua päätöksenteon perusteena oleviin asiakirjoihin. Opiskelijalla on oikeus pyytää keskusteluun mukaan joko opiskelijakunta HUMAKOn edustaja tai valitsemansa opiskelijaedustaja.

Sekä opiskelijan, että henkilökunnan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että kaikki käsittelyn eri vaiheet dokumentoidaan selkeästi koskien myös alkuperäistä yhteydenottoa havainnon tekneeltä. Dokumentoinnin on oltava riittävän tarkkaa, jotta asia voidaan myöhemmin todentaa. Yhteydenotto havainnosta, sekä valmentajan ja opiskelijan keskustelut dokumentoidaan muistiolla, johon kirjataan vähintään seuraavat asiat:

- tilannekuvaus ja alkuperäinen havainto
- asianosaisen näkemys tilanteesta
- päätös asian etenemisestä tai käsittelyn päättymisestä perusteluineen
- asiakirjan tarkastaminen ja hyväksyminen kaikkien osallistujien allekirjoituksin
- asiakirjat arkistoidaan opintotoimistoon, missä niitä säilytetään arkistointi- ja salassapito- sekä hävittämissäännökset huomioon ottaen.

Päätöksen mahdollisesta opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin vireillepanosta ja asian viemisestä ammattikorkeakoulun hallituksen käsittelyyn tekee rehtori koulutusjohtajan esityksestä.

3.2.2 Päätös ja muutoksenhaku

Päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta tekee ammattikorkeakoulun hallitus rehtorin esittelyn perusteella. Ammattikorkeakoulun päätös toimitetaan asianosaisille tiedoksi saantitodistuksin salassapitosäännökset huomioon ottaen.

Peruuttamista koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valtakunnalliselta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja sen jälkeen tarvittaessa Helsingin hallinto-oikeudelta. Peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta, ellei valtakunnallinen opiskelijoiden oikeusturvalautakunta tai hallinto-oikeus kiellä päätöksen täytäntöönpanoa.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista selvitetään yhteistyössä opiskelijan, hakijapalveluiden sekä valmentajan kanssa, voiko opiskelija siirtyä korkeakoulun sisällä toiseen koulutukseen. Opiskelija voidaan omalla suostumuksella siirtää ammattikorkeakoulun sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää. Opiskelijan siirtymisestä toiseen koulutukseen tehdään koulutusjohtajan kirjallinen päätös ja samalla kirjataan nykyisestä opiskeluoikeudesta luopuminen.

Humak tarjoaa opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin kuluessa henkilökohtaista opinto-ohjausta. Humak toimii yhteistyössä opiskelijaterveydenhuolto- ja opiskelijapalveluja antavien ja

järjestävien viranomaisten ja muiden tahojen kanssa, sekä antaa opiskelijalle tietoa näiden järjestämistä eduista ja palveluista. Tarvittaessa opiskelija ohjataan hakemaan näitä etuja ja palveluita.

3.3 Opiskelu-oikeuden peruuttamiseen liittyvä tiedonsaanti

Humakilla on oikeus saada toiselta korkeakoululta tiedot vireillä olevasta opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut Humakiin siirto-opiskelijana. Pyynnön tiedoista tekee hallintopäällikkö.

3.4 Opiskelu-oikeuden palauttaminen

Opiskelijalla on mahdollisuus hakea opiskelu-oikeuden palauttamista, jos opiskelu-oikeus on peruutettu terveydentilaa tai toimintakykyä koskevan seikan vuoksi. Opiskelu-oikeuden palauttamisen edellytyksenä on, että hakija osoittaa peruuttamisen aiheuttaneiden syiden poistuneen ja toimittaa Humakille terveydentilaansa koskevat lausunnot. Opiskelu-oikeuden palauttamisen hakemiselle ei ole määräaikaa.

Opiskelu-oikeuden palauttamispyyntö toimitetaan Humakin rehtorille. Opiskelu-oikeuden palauttamista hakevalla on aina oikeus tulla kuulluksi asiassaan. Rehtori voi asian valmistelussa lisäksi kuulla ao. johtajaa, lääkäriä, terveydenhoitajaa ja muita tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Rehtori tekee päätösesityksen asiasta ja esittelee sen ammattikorkeakoulun hallitukselle. Käsiteltyssään ammattikorkeakoulun hallitus joko hyväksyy päätösesityksen tai palauttaa asian uudelleen valmisteluun. Hallitus ei enää käsittele asian yksityiskohtia muilta kuin rehtorin esittelystä esiin tulleilta osin.

Palauttamista koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valtakunnallisesta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja sen jälkeen tarvittaessa Helsingin hallinto-oikeudelta. Riippumatta siitä, onko päätös palauttamista puoltava vai sen hylkäävä, opiskelijalla on oikeus saada ohjausta tukitoimenpiteisiin.

4 VALTAKUNNALLINEN OPISELIJOIDEN OIKEUSTURVALAUTAKUNTA

Valtakunnallinen opiskelijoiden oikeusturvalautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevissa asioissa. Lautakunnasta säädetään laissa opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta (956/2011).

Lautakunta on itsenäinen ja riippumaton muutoksenhakuelin, jonka tarkoituksena on varmistaa yhtenäisen soveltamiskäytännön muodostuminen opiskeluoikeuden peruuttamis- ja palauttamistapauksissa. Opiskeluoikeuden peruuttamis- ja palauttamisasiat käsitellään kiireellisinä. Lautakunta voi kieltää peruuttamispäätöksen toimeenpanon joko opiskelijan vaatimuksesta tai oma-aloitteisesti. Valtioneuvosto nimittää lautakunnan opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ja lisäksi ministeriö nimittää lautakunnalle tarpeellisen määrän sivutoimisia esittelijöitä.

Lautakunta koostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta, ja kymmenestä muusta jäsenestä. Lautakunnan kokoonpanossa varmistetaan lääketieteellinen, oikeudellinen ja koulutusasioiden asiantuntemus sekä opetushenkilöiden ja opiskelijoiden edustus.

5 ARKALUONTEISTEN TIETOJEN KÄSITTELY

Humakissa seuraaviin tehtäviin voi liittyä arkaluonteisten tietojen käsittelyä:

- ammattikorkeakoulun hallitus
- rehtori
- koulutusjohtaja
- hallintopäällikkö
- opiskelijapalveluiden suunnittelija
- harjoittelua ohjaava lehtori
- valmentaja

Opiskeluvoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevia hakijan tai opiskelijan terveydentilatietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluvoikeuden peruuttamisesta tai palauttamisesta taikka kurinpidosta. Rikosrekisterin rikostaustaotetta saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluvoikeiden peruuttamisesta. Kaikki valmisteluun tai päätöksentekoon osallistuvat henkilöt ovat vaitiolovelvollisia.

Opiskeluvoikeuden peruuttamis- ja palauttamisprosessin käsittelyssä vältetään henkilötietojen esille tuloa mahdollisimman pitkään. Arkaluonteiset tiedot säilytetään erillään opiskelijan muista tiedoista ja ne poistetaan välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta ja viimeistään 4 vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä. Kaikkeen salassa pidettävän tiedon asiattomaan leviämiseen puututaan (Hallintolaki 434/2003, § 13).

6 TIETOJENSAANTIOIKEUS

Tiedon haltijalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia tietoja opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista valmisteleville tai päätöksentekoon osallistuville henkilöille, jos ne ovat tiedon saajan päätöksenteon kannalta välttämättömiä.

Humakissa tiedonsaantia ja -vastaanottoa muiden korkeakoulujen tai ulkopuolisten tahojen kanssa hoitavat koulutusjohtaja ja hallintopäällikkö.

Opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia ja tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja on tiedon haltijalla salassapitosäännösten estämässä oikeus antaa:

- ammattikorkeakoulun rehtorille ja ammattikorkeakoulun turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi
- opinto-ohjauksesta vastaaville henkilöille (valmentaja) muihin opintoihin ja tukipalveluihin ohjaamista varten
- opiskeluterveydenhuollosta vastaaville henkilöille opiskelijan terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tarvittaviin tukitoimiin ohjaamista varten
- harjoittelusta vastaaville henkilöille opiskelijan sekä harjoittelupaikan henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi
- poliisille ja ammattikorkeakoulun edustajalle, joka on ensisijaisesti vastuussa turvallisuusuhan selvittämisestä. välittömän turvallisuusuhan arvioimiseksi tai mikäli opiskelijan todetaan terveydentilan arvioinnissa olevan vaaraksi muiden turvallisuudelle.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoululaki 932/2014

Humanistisen ammattikorkeakoulun tutkintosääntö

Laki 956/2011 opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta

Laki 215/2012 rikosrekisterilain muuttamisesta

Rikosrekisterilaki 770/1993

Varhaisen välittämisen toimintamalli. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014